

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **V. P., narozen dne X**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2018, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 16. 5. 2018, domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2018, č. j. X, kterým zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 18. 12. 2017, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná ve výroku I žalobci zvýšila invalidní důchod III. stupně ode dne 15. 1. 2010 na částku 9 598 Kč měsíčně a stanovila výše invalidního důchodu v návaznosti na pozdější valorizace a úpravy stupně invalidity a ve výroku II rozhodla, že doplatek invalidního důchodu žalobci náleží podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 259/2017 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) až ode dne 19. 9. 2012.
2. Žalobce svou žalobou brojí proti tomu, že mu byl doplatek invalidního důchodu výrokem II prvostupňového rozhodnutí přiznán jen za dobu pěti let nazpět ode dne podání žádosti o zohlednění dosud nezapočtených dob zaměstnání. Žalobce zdůrazňuje, že chyba

nevznikla na jeho straně, nýbrž na straně jeho bývalého zaměstnavatele (V. s. P.), který žalované neposkytl správné údaje a mezitím zanikl.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě nejprve shrnula předcházející průběh řízení, zrekapitulovala hlavní body odůvodnění napadeného rozhodnutí a k otázce zpochybňované žalobou odcitovala rozhodnou právní úpravu v podobě § 55 a § 56 zákona o důchodovém pojištění. Konstatovala, že žalobce podepsal v roce 2010 žádost o přiznání invalidního důchodu, ve které chyběly údaje o době pojištění z let 1973 až 1984, žalovaná těmito údaji ve své evidenci nedisponovala a ani žalobce žádné doklady při sepisování žádosti nepředložil. Zdůraznila, že v rozhodnutí ze dne 28. 4. 2010, jímž mu byl invalidní důchod přiznán, byl přímo vyzván k tomu, aby v případě, že v dobách neuvedených v osobním listě důchodového pojištění (dále jen „OLDP“), tj. v letech 1973 až 1984, byl pojištěn a zaměstnán, příslušné doklady zaslal k novému posouzení. Na to však žalobce nijak nereagoval ani si proti rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu nepodal námitky. Žádost o zohlednění zaměstnání u V. s. P. uplatnil u Okresní správy sociálního zabezpečení M. B. (dále jen „OSSZ“) teprve dne 19. 9. 2017. Doplatek mu proto mohl být s ohledem na ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) a § 55 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění poskytnut pouze za pět let nazpět od podání žádosti, tj. od 19. 9. 2012. Podle žalované se nejedná o případ, kdy by k nesprávnému úřednímu postupu došlo jejím pochybením, a doplatek tak bylo možné vyplatit za celou dobu bez omezení.
4. V replice žalobce uvedl, že zohledňuje to, že žalovaná nepochybila, nepochybil však ani on. Rozhodnutím žalované je žalobce finančně poškozen. Zaměstnavatel, který pochybil, již zanikl, proto žalobce žádá o vyplacení doplatku za období od 15. 1. 2010 do 19. 9. 2012.
5. Soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), ve lhůtě k tomu stanovené (§ 72 odst. 1 a 3 s. ř. s.), po vyčerpání řádných opravných prostředků a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené (§ 71 odst. 1 s. ř. s.), a je tedy projednatelná. Soud proto přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení předcházející jeho vydání v rozsahu napadených výroků a řádně uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů nesdělili, že trvají na konání jednání, jejich souhlas s takovým postupem se proto předpokládá. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
6. V dané věci je skutkový stav mezi účastníky nesporný. Žalobce uznává, že žalovaná nepochybila, pochybení se totiž dopustil jeho nyní již zaniklý zaměstnavatel.
7. Samotný obsah správního spisu v dané věci potvrzuje slova žalované. V žádosti o přiznání invalidního důchodu ze dne 19. 10. 2009 podepsané žalobcem je skutečně zřejmé, že žalobce nedoložil jím uváděná zaměstnání v letech 1973 až 2009 žádnými doklady. Žalovaná následně doby zaměstnání žalobce došetřovala, příslušné doklady ale neměla k dispozici (zaměstnavatel je v minulosti nepředložil). V rozhodnutí ze dne 28. 4. 2010, jímž byl žalobci přiznán plný invalidní důchod ode dne 15. 1. 2010, byl také výslovně ve třetím odstavci odůvodnění upozorněn na to, že byl-li zaměstnán i v dobách neuvedených v příloženém OLDP, je třeba, aby zaslal příslušné doklady k novému posouzení. V OLDP ze dne 9. 2. 2010 přitom zcela chybí údaje o dobách pojištění od 1. 9. 1973 do 14. 3. 1976, od 14. 8. 1976 do 6. 9. 1981 a od 1. 1. 1982 do 5. 8. 1984. Žalobce později opakovaně žádal o

změnu výše invalidního důchodu, na chybějící doby pojištění z let 1973 až 1984 však poprvé upozornil až dne 19. 9. 2017, kdy se z tohoto důvodu dostavil na OSSZ. Ta vyžádala společnost vedoucí archiv bývalého zaměstnavatele V. s., a.s., která na základě dohledaných dokumentů potvrdila, že žalobce byl v době od 1. 9. 1973 do 6. 9. 1981 a od 1. 1. 1982 do 5. 8. 1984 u V. s. zaměstnán. Dne 18. 12. 2017 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti němuž žalobce brojil námitkami s obdobnou argumentací, jako v podané žalobě. Napadeným rozhodnutím, doručeným žalobci dne 18. 4. 2018, byly jeho námitky zamítnuty, přičemž žalovaná argumentovala mj. tím, že nemůže jít k její tíži, pokud tehdejší zaměstnavatel žalobce nesplnil své zákonné povinnosti, a že žalobce měl možnost se u ní domáhat zápočtu dob zaměstnání z let 1973 až 1984.

8. Rozhodnou právní úpravu představuje ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, které stanoví, že pokud se zjistí, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. *Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení*; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, *v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení*.
9. Věta druhá a třetí ustanovení § 55 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění pak v této souvislosti stanoví, že lhůta neplyne po dobu řízení o důchodu, po dobu řízení o prohlášení osoby za nezvěstnou anebo za mrtvou, jde-li o nárok na výplatu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího důchodu po této osobě, a po dobu, po kterou osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven. Lhůta neplyne rovněž po dobu, po kterou trvalo řízení o neplatnosti skončení právního vztahu zakládajícího účast na pojištění (§ 11 odst. 2 věta třetí).
10. Z právní úpravy, kterou byla žalovaná povinna se řídit, tak plyne, že mohla žalobci doplatek důchodu skutečně přiznat nanejvýše za dobu pěti let nazpět, ode dne, kdy žalobce uplatnil svůj nárok na zvýšení důchodu s ohledem na doložení dob zaměstnání v letech 1973 až 1984. Žalobce sice požadoval zohlednění uvedené doby již v původní žádosti ze dne 19. 10. 2009, odpovídající doby zaměstnání však nijak nedoložil (neprokázal) a zůstal pasivní i poté, co musel z rozhodnutí ze dne 28. 4. 2010 ve spojení s příloženým OLDP zjistit, že žalovaná i s ohledem na výsledky vlastního šetření považuje uvedené doby pojištění za neprokázané, a nezohlednila je tak ve výpočtu výše invalidního důchodu.
11. Doplatek důchodu v rozsahu přesahujícím pět let právní úprava umožňuje přiznat jen výjimečně, a to tehdy, byla-li nesprávná výše vypláceného důchodu způsobena nesprávným postupem orgánu sociálního zabezpečení, tj. vadným postupem žalované či OSSZ. Žalobce sám však uznává, že žalovaná nijak nepochybila, že naopak pochybil zaměstnavatel žalobce. Ten však orgánem sociálního zabezpečení není a jeho pochybení nemůže být důvodem pro prolomení zákonem nastaveného maximálního pětiletého limitu pro přiznání doplatku důchodu. Uvedené pravidlo prolamující lhůtu ostatně bylo koncipováno pro případy, kdy nositel pojištění při stanovení výše důchodu chybně posoudil právní otázku nebo rozhodl o výši dávky v rozporu s doklady obsaženými ve správním spisu

(srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 Ads 279/2015-24). Součástí správního spisu však v rozhodné době doklady o dobách zaměstnání žalobce u V. s. nebyly, a nedošlo tak k naplnění předpokladu zákona, že by se žalovaná v minulosti v této souvislosti dopustila nesprávného úředního postupu. Žalovaná tudíž při vydání napadeného i prvostupňového rozhodnutí postupovala plně v souladu s ustanoveními zákona o důchodovém pojištění, pokud žalobci doplatek invalidního důchodu přiznala až ode dne 19. 9. 2012, neboť ve větším rozsahu nebyla oprávněna doplatek přiznat.

12. Žaloba je s ohledem na shora uvedené nedůvodná, proto ji soud zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, náhrada nákladů řízení nepřisluší (§ 60 odst. 2 s. ř. s.). Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. října 2019

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce